

Бр. 02-893/2

23.12

2014 год.

Република Македонија
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје
Факултет за музичка уметност - Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
СКОПЈЕ

До
Ректорат на
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Скопје

Примено: 26-12-2014			
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
02	1333		

Предмет: Доставување предлози по Предлог - закони

Наставно-научниот уметнички совет на Факултетот за музичка уметност – Скопје (ФМУ) внимателно го разгледа пакетот предлог закони од областа на образованието и на седницата одржана на 22.12.2014 година, ги утврди следниве предлози:

1. Предлог Закон за високото образование

а) Критериуми за избор на ментори на вториот циклус студии

Член 9 од Предлогот на Закон за изменување и дополнување на Законот за високото образование, со која се предлага менување на став 5 од членот 95 – а од Законот за високото образование.

Постоечката норма од член 95 А на Законот за високото образование е целосно неприменлива за избор на ментори на магистерски трудови од областа на уметностите бидејќи менторите се избираат врз основа на нивната стручно-уметничка, а не врз основа на нивната научно-истражувачката дејност.

Согласно член 125, став 10 од Законот за високото образование, одредбите за критериумите за избор во наставно-научни звања утврдени со ставовите 2, 3, 4 и 5 од членот 125 на истиот закон, не се однесуваат на студиите од областа на уметноста, филологијата и националната историја, туку посебните услови за избор на наставници од овие области ги пропишува високообразовната установа со посебен акт.

Врз основа на горенаведеното законско овластување, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања ги утврди посебните услови за избор на наставници од областа на уметностите, филологијата и националната историја.

Законодавецот на идентичен начин го уредил прашањето за условите за избор на ментори на докторските студии од областа на уметностите, филологијата и националната историја. Имено, согласно член 96, став 19 од Законот за високото образование, посебните услови за избор на ментори на докторските студии од областа на уметноста, филологијата и националната историја ги пропишува високообразовната установа со посебен акт, што Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје го стори со донесувањето на Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии - докторски студии.

Затоа предлагаме во Законот за високото образование критериумите за избор на ментори на вториот циклус студии да бидат утврдени аналогно на одредбите за критериумите за избор во наставно-научни звања (член 125, став 10) и на одредбите за критериумите за избор на ментори на докторските студии (член 96, став 19), со утврдување упатна норма која ќе ги овласти високообразовните установи со посебен акт да ги утврдат условите за избор на ментори на магистерски трудови од областа на уметностите, филологијата и националната историја.

б) Назив магистер на уметности

Член 8 од Предлогот на Закон за изменување и дополнување на Законот за високото образование, со која се предлага менување на членот 96 од Законот за високото образование.

Со горенаведената одредба не е предвидено стекнување научен назив – магистер на уметности, иако на неколку факултети со години наназад се реализираат студиски програми од втор циклус студии до областа на уметноста.

Напоменуваме дека во член 96 од Законот за високото образование е утврдена можноста од стекнување научен назив доктор по уметности:

„Докторските студии траат, по правило, три години и носат 180 ЕКТС кредити. Со јавната одбрана на докторскиот труд стекнува научен назив доктор на науки (dr.sc) односно доктор по уметности (dr.art)“.

Предлагаме да се дополни член 8, став 3 со воведување одредба со која ќе се овозможи стекнување научен назив - магистер на уметности

в) Државен испит

Член 8 од Предлогот на Закон за изменување и дополнување на Законот за високото образование, со кој се додава нов член, член 69 – а.

На ФМУ, со оглед на специфичниот начин на проверка на знаењата на студентите, доставениот предлог за изведување државен испит е неприменлив.

Испитите на ФМУ, претежно, се состојат од јавна и сценска изведба на солистички концерт, концертна или сценска изведба на музичко/балетско дело, или композиција. Испитите, по правило, ги оценува стручна и компетентна комисија составена од најмалку три члена. Затоа, невозможно е да се спроведе дополнителна проверка на знаењата со заокружување на еден од неколкуте понудени одговори.

Предлагаме во Законот за високото образование да се утврди можност начинот и условите за полагање на државниот испит на факултетите од областа на уметностите да се спроведува во согласност со спецификите на високообразовната дејност.

2. Предлог Закон за високообразовните установи за образование на наставен кадар во предучилишно, основно и средно образование. Предлог Закон за Академијата за наставници.

Подготовката на еден музички, односно балетски уметник, за неговата идна професија започнува уште од најраната возраст и во себе вклучува долги години инвестирање (време, финансии, ресурси од секаков вид). Овој факт укажува на комплексноста во формирањето на овој стручен уметнички профил и неможноста оваа професија да биде избрана дури на возраст од 18 години без претходна долгогодишна подготовка. Од друга страна, тесното стручно профилирање исклучиво за уметничката, односно за педагошка работа уште на почетокот на студиите го оневозможува неговиот ефективен развој и како уметник, и како педагог.

Во таа смисла, на Факултетот за музичка уметност – Скопје (ФМУ) образовниот процес на сите студиски програми отсекогаш бил насочен кон формирање **интегриран профил** на музички и балетски уметници со кој нужно и неразделно се опфаќаат и уметничкиот и педагошкиот аспект на професијата. Тоа е условено од:

- природата на дејноста на сите образовни нивоа во музичкото и балетското образование во која нивото на уметничко-техничките, односно практични вештини на наставникот игра пресудна улога во успешноста на наставниот процес кој е заснован повеќе на практично демонстрирање одошто на теориско објаснување;

- општествената одговорност на ФМУ, која се изразува не само во создавање педагошки кадар за изведување настава во основното и средното образование, туку и во мисијата за подготовка на кадрите за институциите кои се од клучно значење во севкупната култура на Република Македонија вклучително националните установи (Македонската филхармонија, Македонската опера и балет, ансамблот „Танец“ и др.).

Токму поради горенаведениот интегриран карактер на студиските програми, невозможно е истовремено постоење на одделни студиски програми за една иста дисциплина – едната која ќе го опфати само уметничкиот, а другата само педагошкиот аспект на профилот.

Од друга страна, ФМУ ја препознава потребата од постоење на посебно утврдени критериуми и услови, кои дипломираните студенти би требало да ги исполнат по завршувањето на високото образование за да се стекнат со правото за изведување настава во основното и во средното образование.

Секако, неопходно е при утврдувањето на процедурата и институционалните рамки за дооформување на профилот на наставник, да се води сметка за специфичностите на наставнообразовната дејност од областа на музичката и балетската уметност.

Декан
Проф. м-р Гордана Јосифова - Неделковска

